



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาสรุปผลการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบาย
รัฐบาล (กขร.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑
๓. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๔. หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ
๕. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล
๗. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ กับร่างพระราชบัญญัติ
ป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๘. การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๙. แผนการเสนอกฎหมายลำดับรองของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๑๐. แผนบันทึกข้อมูล เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ มาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ ข้อ ๑ ได้กำหนดให้ไม้หวงห้าม ชนิดไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม้ง ไม้พุงแกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยูง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลุดักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเม้ง และไม้เก็ดเขาควาย ไม่ว่าขึ้นอยู่ในที่ใด ในราชอาณาจักร (อันหมายความว่ารวมถึงที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน) เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. และต้องถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็น

การตัด ฟัน กาน โคน ลิดเลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด ชักลาก ต่อไม้ดังกล่าวที่ขึ้นอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือนำไม้ดังกล่าวด้วยประการใดๆ ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งการกำหนดให้ควบคุมการทำไม้หวงห้ามดังกล่าว ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการตัดและเคลื่อนย้ายไม้ เนื่องจากขั้นตอนต่างๆ ตามระเบียบและกฎหมายมีความซับซ้อนและยุ่งยาก ทำให้ประชาชนจำนวนมากขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ

๑.๑.๒ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ โดยได้กล่าวถึงนโยบายข้อ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้จึงได้แก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ เกี่ยวกับการปลูกไม้มีค่าในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้ประชาชนสามารถทำไม้หวงห้ามในที่ดินของตนเองได้สะดวกมากขึ้น เป็นการสนับสนุนให้มีการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าปลูก ส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ สร้างรายได้ ทำให้ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ส่วนที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑.๑.๓ มติที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (กขร.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ เห็นควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งรัดการเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ โดยประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการพิจารณาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายใน ๓ เดือน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๙ กำหนดให้ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรีให้ทุกส่วนราชการเสนอแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรองและกรอบระยะเวลาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีรับทราบและเพื่อติดตามความคืบหน้าด้วย และมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีทุกท่านกำกับติดตามและเร่งรัดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการเสนอกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายสำคัญ

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ได้เห็นชอบแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำขึ้น และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป และเห็นชอบหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาปรับปรุงขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายบริหาร โดยให้เป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติท้ายระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๓.๑ กรมป่าไม้ได้ดำเนินการยกย่องพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ซึ่งเป็นการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ทั้งฉบับ คือ ยกเลิกพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และตราเป็นร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. โดยได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์กรมป่าไม้ (www.forest.go.th) ระยะเวลาเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ และเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) ระยะเวลาเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๑ และได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งหมด ๔ ภูมิภาค ดังนี้

- ภาคเหนือ ณ โรงแรมเดอะปาร์คเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ โรงแรมวีวิช จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑

- ภาคใต้ ณ โรงแรมทวิน โลดส์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

- ภาคกลาง ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑

แต่การเสนอขอปรับปรุงกฎหมายทั้งฉบับ จะใช้เวลาในการพิจารณาในขั้นตอนต่างๆ ทำให้ไม่ทันต่อสถานการณ์ความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปัญหของประชาชนให้สามารถทำไม้หวงห้ามในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงมีนโยบายให้แก้ไขเฉพาะมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตราอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๗ มาดำเนินการก่อน ภายใต้หลักการ คือ ไม้ทุกชนิดบนที่ดินของเอกชนไม่เป็นไม้หวงห้าม การทำไม้ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่อีกต่อไป กรมป่าไม้จึงได้ดำเนินการยกย่องพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ กรมป่าไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ แล้ว ดังนั้นในการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว จำเป็นต้องมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมายตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๓.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ได้ดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ครบถ้วนแล้ว ดังนี้

(๑) จัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์กรมป่าไม้ (www.forest.go.th) และเว็บไซต์กฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นระยะเวลา ๑๘ วัน

(๒) ภายหลังจากครบกำหนดการรับฟังความคิดเห็นตามข้อ (๑) กรมป่าไม้ได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และบทวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และนำเผยแพร่ทางเว็บไซต์กรมป่าไม้

(www.forest.go.th) และเว็บไซต์กฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) แล้ว เพื่อเปิดเผยให้ประชาชนทราบ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นควรส่งเสริมให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการตัดและเคลื่อนย้ายไม้ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน เนื่องจากขั้นตอนต่างๆ ตามระเบียบและกฎหมายมีความซับซ้อนและยุ่งยาก จนทำให้ประชาชนจำนวนมากไม่มีความประสงค์ที่จะทำการปลูกไม้ไว้ใช้สอยหรือเพื่อการค้า จึงควรแก้ไขให้ไม้ทุกชนิดในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม การทำไม้ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่อีกต่อไป อันจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจไทยจากการปลูกไม้มีค่าในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินและเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าปลูกของประเทศไทย ดังนั้น จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการทำไม้ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน อันจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจไทยจากการปลูกไม้มีค่าในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินและเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าปลูกของประเทศไทย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปได้ดังนี้

๔.๑ กำหนดชื่อ วันใช้บังคับ แก้ไขคำนิยาม คำว่า “ทำไม้” (ร่างมาตรา ๑ ถึงร่างมาตรา ๓).

๔.๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ ในเรื่องการกำหนดให้ไม้ทุกชนิดในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม การทำไม้ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่อีกต่อไป ส่วนไม้ที่ขึ้นในป่าชนิดใด จะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๔)

๔.๓ กำหนดให้มีการออกหนังสือรับรองไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และออกหนังสือรับรองไม้ เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเป็นภาคสมัครใจ (ร่างมาตรา ๖)

๔.๔ กำหนดให้ไม้ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมีหนังสือรับรองของเจ้าหน้าที่หรือมีหลักฐานแสดงการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย สามารถมีไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตได้ (โรงค้าไม้หรือโรงงานแปรรูปไม้) (ร่างมาตรา ๗)

๔.๕ กำหนดบทเฉพาะกาลไว้เพื่อรองรับไม้ให้เกิดช่องว่างในช่วงที่พระราชกฤษฎีกาออกตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง ยังไม่บังคับใช้ (ร่างมาตรา ๘)

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ - ๘

ทั้งนี้ ได้จัดทำแผนการเสนอกฎหมายลำดับรองของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา
อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก 
(สุศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๖๙

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๖๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ apiradee.chi@forest.go.th